Finansklagenemnda Bank

Avgjørelse FinKN 2025-387

23.4.2025

Resurs Bank AB (publ) NUF

Utlån

Kjøp av øreproppper på kreditt – avslagsplikt – lemping – tilbakelevering.

Klager kjøpte øreproppper fra Komplett til kr 18 377 via kredittavtale med foretaket. Klager krevde elleve dager etter at kjøpet var gjennomført at kredittforpliktelsen skulle lempes. Han mente at kredittvurderingen ikke var forsvarlig da han hadde gjeld på over fem ganger inntekt. Foretaket krevde at varen skulle innleveres til foretaket mot at kreditten ble slettet, noe klager ikke aksepterte. Foretaket bestred at kredittvurderingen var uforsvarlig, og anså at klager spekulerte i å ta opp kreditt og kreve lemping etterpå. Foretaket fikk medhold.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 18 377

Saksfremstilling

Saken gjelder spørsmålet om foretaket var forpliktet til å avslå en kreditt til kjøp av øreproppper, og i så fall om låneforpliktelsen må lempes helt eller delvis.

Klager kjøpte i februar 2024 øreproppper fra Komplett til kr 18 377. Klager valgte å inngå en kredittavtale om delbetaling med foretaket, hvor han skulle betale kr 765 i måneden. I ordrebekreftelsen fra Komplett står det at klager skal betale kr 765 over 24 måneder. Foreatket opplyser at dersom klager betaler i henhold til avtalt betalingsplan, påløper ingen renter eller administrasjonsgebyrer.

Klager hadde tidligere gjort elleve forskjellige kjøp med delbetalinger via foretaket.

Foretaket beregnet i sin kredittvurdering at klager oppnådde en score på 30 av 100. Scoren skulle si noe om risikoen for betalingsmislighold.

Elleve dager etter at kjøpet ble gjennomført og kredittsøknaden ble innvilget, mottok foretaket en klage hvor klager har krevd en delvis lemping av avtalen med 75 %. Klager anførte at foretakets kredittvurdering var utilstrekkelig. Klager opplyste at siden øreproppper er definert som hygieneprodukt, gikk det ikke an å bruke angrerett eller åpent kjøp, og klager fikk ikke returnert disse til butikken.

Klager har lagt frem skatteligning fra 2022 og inntektsopplysninger fra 2024 som viser en total gjeldsbyrde på kr 2 376 545 bestående av boliglån billån og usikret kreditt og en inntekt på kr 399 857 (uførepensjon).

Foretaket krevde i april 2024 at øreproppene måtte leveres til foretaket mot at kreditten ble slettet i sin helhet. Det fremgår av SEF-skjemaet, som er en del av avtalen, at det er stilt salgspant i varen som en nødvendig sikkerhetsstillelse for kreditten.

Klager aksepterte ikke foretakets forslag. Klagen er bragt inn for Finansklagenemnda 24.3.24.

Etter at sekretariatet i januar 2025 kom til at klager var forpliktet til å godta tilbakelevering av produktet, tok klager kontakt med foretaket. Foretaket svarte:

> Det må også legges til grunn at varen har vært i din besittelse over en lengre periode, og at det er sannsynlig at produktet har tapt seg i verdi i løpet av denne perioden. Du har videre selv valgt å ikke benytte deg av muligheten til å returnere varen da saken først ble behandlet, til tross for at dette var å anse som en rimelig løsning. Risikoen for at en slik mulighet ikke lenger er aktuelt, påhviler deg som kunde.

Foretaket har hevet avtalen.

Klager krever å bli fritatt for gjelden til foretaket, og at innbetalingen på kr 745 den 19.3.24 refunderes. Klager anser at foretakets kredittvurdering var uforsvarlig. Klager hadde for høy gjeld og for lav inntekt til å kunne klare å betjene kreditten. Det er da mer naturlig å kreve lemping enn at han skulle sendt tilbake et produkt han ikke kunne angre på. At han har bestemt seg for å klage på kreditten før eller samtidig med at han søkte om kreditten er spekulasjoner uten rot i virkeligheten.

Klager anfører dessuten at han ikke har signert SEF-avtalen, og at han derfor ikke er bundet av gebyrene eller rentene slik de fremgår av SEP-skjemaet. Klager anfører at avtalen er uklar med hensyn til vilkårene og hvilket beløp som egentlig skulle betales.

Heving av avtalen er ugyldig.

Finansforetaket bestrider at kredittvurderingen var uforsvarlig. Foretaket har mistanke om at klager spekulerte i at han skulle oppnå en gevinst dersom han fikk innvilget kreditt til tross for en relativt dårlig inntekt og relativt høy gjeldsgrad. Foretaket hadde mistanke om at klager hadde bestemt seg for å klage på kreditten før eller samtidig som han søkte om kreditten. Foretaket anser at klager skulle ha benyttet seg av angreretten og enten kontaktet selger eller foretaket for å finne en løsning fremfor å kreve lemping.

Foretaket har kommet med forslag om tilbakelevering av varen mot at kreditten slettes, uten at klager har akseptert dette. Foretaket anser at tilbudet ikke lenger er gyldig ett år etter at det ble gitt, på grunn av bruk av varen og forringelse av verdien.

Finansklagenemnda Banks begrunnelse

Ut fra opplysningene i saken ser nemnda det slik at kredittvurderingen av klageren var mangelfull, og at kreditten skulle ha vært avslått på grunn av utilstrekkelig kredittevne etter finansavtaleloven § 5-4 første ledd. Det er innvilget kreditt i strid med utlånsforskriften § 6 om fem ganger årlig inntekt som ramme for kreditt. Nemnda tar i sin praksis utgangspunkt i denne bestemmelsen ved vurdering av forsvarlig kredittgivning. Klageren krever lemping av forpliktelsen etter § 5-5 andre ledd.

Klagerens krav om lemping med 75 % ble fremsatt overfor foretaket umiddelbart etter kjøpet. Klageren fikk da straks tilbud om sletting av gjelden mot at varen ble levert tilbake til foretaket. Klageren avslo dette. Kreditten er uløselig knyttet til kjøpet av varen, og nemnda finner at foretakets tilbud om sletting av kreditten mot tilbakelevering av varen var en adekvat respons på klagerens krav om lemping av kredittforpliktelsen.

Etter at Finansklagenemndas sekretariat ga uttalelse om at foretakets tilbud innebar en rimelig løsning av saken, har klageren tilbudt tilbakelevering mot sletting av kredittforpliktelsen. Nemnda mener at foretakets avslag på gjennomføring av løsningen ett år etter kjøpet, er berettiget. Det følger av § 5-5 andre ledd at lemping kan skje så langt det er rimelig. Lemping etter ett år er etter nemndas syn ikke rimelig når klageren uten god grunn avviste lemping mot tilbakelevering umiddelbart etter kjøpet. Klageren kan etter dette ikke gis medhold i klagen.

Nemnda forstår kredittvilkårene slik at manglende betaling i henhold til avtalen medfører at kreditten går over fra å være rentefri til å bli rentebærende kreditt. Klageren forklarer at han ikke har mottatt noen faktura for terminbetaling etter første faktura, som han betalte. Foretaket har ikke bestridt dette. Nemnda kan ikke legge vekt på at klageren ifølge hans egen forklaring ved en feil betalte kr 20 for lite på første faktura. Foretaket kan ikke gjøre gjeldende at kreditten er gått over til å bli rentebærende. Den opprinnelige kredittiden var 24 måneder. Denne er nå delvis utløpt. Siden foretaket ikke har sendt klageren terminvarsel og faktura, mener nemnda at klageren må få nye 24 måneder til å betale, uten rentebelastning.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Banks konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trygve Bergsåker (leder), Knut Bjerve (bransjerepresentant) og Bodil Kristoffersen (forbrukerrepresentant).